

Keskvalitsuse hoonete energiatõhususe parandamiseks moderniseerimisfondist antava toetuse kasutamise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 165¹ lõike 5² alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala ja toetuse andmise eesmärk

(1) Määrusega kehtestatakse „Riigi eelarvestrateegia 2022–2025” moderniseerimisfondi Eestiga seotud osa vahenditest kavandatud programmi „Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ja taastuvenergia programm” rakendamiseks aastatel 2021–2030 alameetme „Keskvalitsuse hoonete energiatõhususe parandamine“ (edaspidi *meede*) rakendamise tingimused ja kord.

(2) Meetme rakendamise eesmärk on riigi ametiasutuste ja hallatavate riigiasutuste (edaspidi *keskvalitsuse*) kasutuses olevate hoonete rekonstrueerimise kaudu energiatõhususe parandamine ja taastuvenergia kasutuse edendamine. Selle eesmärgi saavutamiseks antakse toetust.

(3) Toetust ei ole riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 mõistes.

§ 2. Meetme rakendaja

(1) Meedet rakendab Rahandusministeerium.

(2) Toetuse taotlusi menetleb, toetatavatele tegevustele või tegevuste kogumile, mille osaliseks või täielikuks finantseerimiseks määruse kohaselt toetust taotletakse, (edaspidi *projekt*) teeb väljamakseid ja projektide üle teostab järelevalvet Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK*).

(3) Meetme rakendamisega seotud kulud nähakse ette § 6 lõike 1 alusel antavas riigihalduse ministri käskkirjas.

2. peatükk Toetuse andmise alused

§ 3. Toetatav tegevus

(1) Meetme raames toetatakse olemasoleva ehitusseadustiku § 3 lõikes 2 sätestatud tähenduses hoone (edaspidi *hoone*) energiatõhusust parandavad, kasvuhoonegaaside heidet vähendavad,

hoonesse tarnitud energiat ja hoone ülalpidamiskulusid vähendavad ning taastuenergia kasutust edendavad rekonstrueerimis- ja ehitustöid (edaspidi *energiatõhususe tööd*) ja nendega samal ajal tehtavaid ehitustöid.

(2) Energiatõhususe tööde tegemisel tuleb rakendada ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud määruses sätestatud energiasäästumeetmeid. Energiatõhususe tööde tulemusel peab hoone vastama liginullenergiahoonele esitatud nõuetele.

(3) Energiatõhususe tööde tulemusel peab vähenema keskvalitsuse kasutuses olev energiatoõhususe miinimumnõuetele mittevastava pinna suurus vastavalt energiamajanduse korralduse seaduse § 5 lõikes 1 sätestatule.

(4) Enne projekti elluviimist keskvalitsuse kasutuses olevale hoonele esitatakse järgmised nõuded:

- 1) vähemalt 250 m² hoone kasulikust üldpõrandapinnast energiamajanduse korralduse seaduse § 2 punktis 17 sätestatud tähenduses (edaspidi *kasulik üldpõrandapind*) kasutab omandiõiguse või kasutuslepingu alusel keskvalitsus;
- 2) hoone ei vasta liginullenergiahoone nõuetele;
- 3) hoone ei kuulu energiamajanduse korralduse seaduse § 5 lõikes 4 nimetatud hoonete hulka;
- 4) hoone kuulub energiamajanduse korralduse seaduse § 5 kohaselt rekonstrueerimisele kuuluvate keskvalitsuse kasutuses olevate hoonete hulka;
- 5) hoone kajastub pikaajalises pidevalt uuendatavas dūnaamilises valitsemisala teenuste osutamiseks vajaliku kinnisvararessursi juhtimise andmete kogumis (edaspidi kinnisvara juhtimiskava);
- 6) hoone kōetava pinna suurus on kantud ehitisregistrisse;
- 7) hoone on keskvalitsuse või keskvalitsuse valitseva mõju all oleva juriidilise isiku omandis.

(5) Pärast projekti elluviimist keskvalitsuse kasutuses olevale hoonele esitatakse järgmised nõuded:

- 1) hoone jääb keskvalitsuse kasutusse vähemalt viieks aastaks projekti lõpetamisest arvates;
- 2) hoone kasulikust üldpõrandapinnast vähemalt 250 m² kasutab omandiõiguse või kasutuslepingu alusel keskvalitsus;
- 3) kui keskvalitsus ei kasuta kogu hoonet, tagab taotleja kogu hoone vastavuse pärast projekti lõpetamist liginullenergiahoone nõuetele;
- 4) kui tegemist on mitme kasutusotstarbega hoonega või hoone kavatsetakse kasutusele võtta mitme kasutusotstarbega hoonena, peab toetuse taotleja tagama kogu hoone ehitusseadustiku § 65 lõike 3 alusel kehtestatud määruses sätestatud tähenduses energiatoõhususarvu (edaspidi *energiatõhustusarv*) vastavuse maksimaalsele lubatavale energiatoõhususarvule, mis määratakse vastavalt mitme kasutusotstarbega hoone energiatoõhususarvu määramise korrale;
- 5) siseruumide, mis on ette nähtud pidevaks kasutamiseks seoses elamise, töötamise, tervishoiu, õppimise, puhkamise, sportimise või meelelahutusliku tegevusega, sisekliima parameetrite väärtused ruumide kasutusajal vastavad arvutuslike sise- ja välisparameetrite korral määruse lisas 2 sätestatud väärtustele;
- 6) hoone kōetava pinna suurus on kantud ehitisregistrisse;
- 7) hoone on keskvalitsuse või keskvalitsuse valitseva mõju all oleva juriidilise isiku omandis.

(6) Kui keskvalitsus ei kasuta pärast projekti elluviimist kogu hoonet, siis sellises hoones toetatakse energiatõhususe töid proportsionaalselt keskvalitsuse kasutuses oleva hoone osa kasuliku üldpõrandapinna osatähtsusega kogu hoone kasulikust üldpõrandapinnast.

(7) Meetme rakendamiseks eraldatud vahenditest ei toetata projekte, mille elluviimisel kasvuhoonegaaside heide suureneb või mille osaks on energiatootmisüksus, mis kasutab tahkeid fossiilkütuseid.

(8) Kui projekti tulemusel väheneb lisaks keskvalitsuse kasutatavale energiatõhususe miinimumnõuetele mittevastavate hoonete kasulikule üldpõrandapinnale ka energiamajanduse korralduse seaduse § 5 lõikes 4 nimetatud hoonete pind, rakendatakse määruses sätestatud proportsionaalselt energiatõhususe miinimumnõuetele mittevastava kasuliku üldpõrandapinna osakaalule kogu kasulikust üldpõrandapinnast, mis projekti elluviimise tulemusel keskvalitsuse kasutusest välja läheb.

§ 4. Projekti elluviimise periood

(1) Projekti elluviimise periood on projekti rahastamise otsuses määratud ajavahemik projekti tegevuse algusest selle lõppemiseni, mille kestel tekivad projekti teostamiseks vajalikud abikõlblikud kulud ja esitatakse aruanne.

(2) Projekti algus ei või olla varasem kui projekti rahastamise otsuse tegemise päev ja lõpp hilisem kui 60 kuud toetuse taotluste esitamise tähtpäevast.

(3) Kui toetuse taotluste esitamise tähtpäev on vähem kui 58 kuud enne atmosfääriõhu kaitse seaduse § 165¹ lõike 5 alusel kehtestatud määruses sätestatud moderniseerimisfondi raha kasutamise perioodi lõppu, ei või projekti lõpp olla hilisem kui kaks kuud enne moderniseerimisfondi raha kasutamise perioodi lõppu.

§ 5. Abikõlblikud kulud

(1) Toetust antakse üksnes nendeks abikõlblikeks kuludeks, mis on vajalikud § 1 lõikes 2 nimetatud eesmärgi täitmiseks ja mis on tehtud projekti elluviimise perioodil.

(2) Projekti mitteabikõlblikud kulud katab toetuse saaja.

(3) Olemasolevas hoones energiatõhususe tööde tegemisel on abikõlblikud:

1) ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud määruses sätestatud energiasäästumeetmete loetelus nimetatud energiasäästumeetmete kulud;

2) hoone ümberehitamise ja osalise lammutamise kulu ning käesoleva lõike punktis 1 nimetatud kuludega seotud töödega lahutamatuult seotud või nende eelduseks olevate investeeringute kulu, sealhulgas § 3 lõike 5 punktis 5 nimetatud sisekliima nõuete tagamisega seotud kulud;

3) energiakasutusega või sisekliima tagamisega seotud seadmete ja sisseseade ning nende paigaldamise kulud;

4) ehitise toimimiseks vajalike kommunikatsioonidega liitumise kulud;

5) taastuvatest energiaallikatest elektrienergia tootmine ja kasutamine;

6) energia salvestamiseks vajalik kulu;

7) käesoleva lõike punktides 1–4 nimetatud kuludega seotud tööde tegemiseks vajaliku projekteerimise ja ehitustööde aegse omanikujärelevalve kulud.

(4) Abikõlblikud ei ole:

- 1) riigi muudest tuludest, sealhulgas Euroopa Liidu vahenditest või teistest välisvahenditest saadud toetustest hüvitatud kulud;
- 2) projektiga mitte seotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud, sealhulgas kulu sisustusele;
- 3) käibemaks ulatuses, mida toetuse saajal on õigus tagasi saada;
- 4) taotleja projektijuhtimise ja õigusabi kulud;
- 5) hoone energiaauditi ja energiaarvutuse kulud.

§ 6. Taotlusvooru rahaline maht, toetuse ja omafinantseeringu suurus

(1) Taotlusvooru rahalise mahu ning meetme rakendamise seotud RTK kulude mahu kinnitab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Toetuse maksimaalse suuruse pärast projekti elluviimist hoones keskvalitsuse kasutuses oleva kasuliku üldpõrandapinna ühe ruutmeetri kohta kinnitab valdkonna eest vastutav minister igakordselt koos taotlusvooru mahuga.

(3) Toetuse maksimaalne summa ei või olla suurem, kui §-s 5 nimetatud abikõlblike kulude summa.

(4) Projekti abikõlblikud kulud, mis ületavad toetuse suuruse, kannab taotleja omafinantseeringuna.

(5) Toetuse maksimaalne summa sätestatakse taotluse rahuldamise otsuses.

3. peatükk

Toetuse taotlejale, taotlusele ja hoone energiaauditile esitatavad nõuded

§ 7. Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

(1) Toetuse taotlejaks võib olla:

- 1) hoone omanikuks olev keskvalitsuse valitseva mõju all olev juriidiline isik;
- 2) riigile kuuluva hoone puhul riigivara valitseja.

(2) Taotleja maksu- või maksevõlg koos intressidega ei tohi olla suurem kui 100 eurot või see peab olema ajatatud. Maksuvõla ajatamise korral peavad maksud olema tasutud ajakava kohaselt.

(3) Kui taotleja on varem saanud toetust, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed, mille maksmise tähtpäev on saabunud, olema nõutud summas tehtud.

(4) Taotleja suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust ning taotleja netovara peab vastama äriseadustikus kehtestatud nõuetele.

§ 8. Toetuse taotlusele esitatavad nõuded

(1) Toetuse taotleja esitab taotluse digitaalselt allkirjastatuna.

(2) Taotluse allkirjastab taotleja allkirjaõiguslik esindaja.

(3) Taotlusele esitatavad nõuded on järgmised:

1) taotlusvormi kõik taotlejale kohaldatavad lahtrid peavad olema korrektselt täidetud, taotlusest peab selguma taotletav summa, projekti eesmärk ja seotus § 1 lõikes 2 nimetatud eesmärgiga ning projekti elluviimise tähtaeg;

2) toetuse kasutamise tegevus-, rahastamis- ja ajakava peavad olema reaalselt teostatavad §-s 4 sätestatud perioodil;

3) taotluses planeeritud tegevused peavad olema kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega;

4) taotlusest peab selguma pärast projekti elluviimist keskvalitsuse poolt kasutatava hoone kogu kasuliku üldpõrandapinna ruutmeetrite arv, keskvalitsuse kasutuses oleva kasuliku üldpõrandapinna ruutmeetrite arv ning keskvalitsuse poolt pinna kasutamise alus;

5) taotlusest peab selguma keskvalitsuse üksuse poolt taotluse esitamise ajal kasutatava hoone asukoht ja keskvalitsuse üksuse kasutuses oleva kasuliku üldpõrandapinna ruutmeetrite arv.

(4) Taotleja peab taotlusele lisama järgmised dokumendid:

1) omavahendite kasutamise vajadusel kinnitus omavahendite planeerimise ja nende allika kohta;

2) kinnisvara juhtimiskava ja hoonet kasutava keskvalitsuse üksuse kirjeldus, kuidas projekti elluviimine aitab kaasa kinnisvara juhtimiskava elluviimisele;

3) tegeliku energiatarbimise andmetel põhinev olemasoleva hoone energiamärgise koondinformatsiooni vormil olev kehtiv energiamärgis, mis on antud ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud määruses sätestatu kohaselt;

4) projekti elluviimise tulemusel hoonesse tarnitud energia energiakasutuse muutumise kalkulatsioonid (sealhulgas projekti teostamise tulemusel saavutatav aastane summaarne energiasääst, MWh/aastas), mille aluseks võetakse enne projekti elluviimist keskvalitsuse üksuse kasutuses oleva hoone tegelikud ja tõendatud viimase kolme kalendriaasta keskmised tarbimisandmed, mis on taandatud ühe aasta keskmiseks, ning pärast projekti elluviimist keskvalitsuse üksuse kasutuses oleva hoone projekti elluviimise järgse kalendriaasta prognoositavad keskmised tarbimisandmed;

5) projekti elluviimise järgse kalendriaasta kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise prognoosi kalkulatsioon;

6) projekti tegevuste, sealhulgas tööde, mille tegemiseks toetust taotletakse, loetelu koos maksumuse kalkulatsioonidega;

7) kinnitus, et enne projekti elluviimist keskvalitsuse üksuse kasutuses olev hoone vastab § 3 lõikes 4 toodud nõuetele.

8) keskvalitsuse valitseva mõju all olevast juriidilisest isikust taotleja peab esitama kinnituse, et ei kavatsenud enne viie aasta möödumist hoonet anda üürile keskvalitsusse mittekuuluvale üksusele.

(5) Lõike 4 punktides 4 ja 5 nimetatud kalkulatsioonid peab olema teinud diplomeeritud energiatõhususe spetsialist (vähemalt tase 7, tervikkutse). Pärast projekti elluviimist keskvalitsuse üksuse kasutuses oleva hoone energiakasutuse kalkulatsioonid võib koostada lihtsustatult, võttes aluseks saavutatava energiatõhususarvu piirmäärast tuleneva soojus- ja elektrienergia vajaduse hoone tüüpsel kasutusel.

(6) Lõike 4 punktis 6 nimetatud tööde loetelust peab selguma kulude abikõlblikkus.

(7) Kui hoone on ainult osaliselt keskvalitsuse kasutuses, tuleb lõike 4 punktides 4–6 nimetatud andmed esitada nii kogu hoone kohta kui ka taandatuna ainult keskvalitsuse kasutuses oleva pinna suuruse kohta.

(8) RTK-l on õigus nõuda täiendavaid dokumente taotluse nõuetele vastavuse hindamiseks.

4. peatükk

Taotluse esitamine ja menetlemine

§ 9. Taotluse esitamine

(1) Taotlusvooru kuulutab välja RTK. Informatsioon taotluste esitamise kohta avaldatakse vähemalt 60 kalendripäeva enne taotluste esitamise tähtpäeva RTK veebilehel.

(2) Taotleja esitab vormikohase taotluse ning taotlemisega seotud teabe ja dokumendid elektroonilise taotluste esitamise keskkonna kaudu, kus taotlus registreeritakse.

(3) Taotlus esitatakse RTK-le hiljemalt taotluste esitamise tähtpäeval.

§ 10. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemine koosneb järgmistest tegevustest:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 3) taotluse hindamine;
- 4) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine.

(2) Taotluste menetlemise tähtaeg on kuni 90 kalendripäeva taotluste esitamise tähtpäevast alates.

§ 11. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontroll

(1) Taotleja on nõuetele vastav, kui ta vastab §-s 7 sätestatud nõuetele.

(2) Taotlus on nõuetele vastav, kui:

- 1) taotlus on esitatud käesolevas määruses sätestatud korras ja see vastab §-s 8 sätestatud nõuetele;
- 2) toetust taotletakse käesolevas määruses nimetatud eesmärkide täitmiseks ja toetatavateks tegevusteks;
- 3) taotletud toetuse suurus ei ületa käesolevas määruses sätestatud toetuse määra;
- 4) taotluses käsitletud projekti tegevused lõpetatakse hiljemalt §-s 4 sätestatud tähtajaks.

(3) Taotlus ei vasta nõuetele, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 2) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele või teha paikvaatlust;
- 3) taotleja ei ole määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud taotluses esinevaid puudusi;
- 4) taotlus ei vasta käesolevas määruses taotlusele esitatud nõuetele;
- 5) taotlus on esitatud ajal, kui taotlusvoor ei ole välja kuulutatud või see on lõppenud.

(4) Kui taotlus ei vasta kehtestatud nõuetele või on vajalik täiendav teave projekti kohta, on RTK-l õigus nõuda taotluse vastavusse viimist kehtestatud nõuetega, täiendava dokumentatsiooni esitamist või muudatuste tegemist taotluse andmetes kuni kümne tööpäeva jooksul vastava nõude esitamisest arvates. Paragrahvi 10 lõikes 2 sätestatud tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks antud aja võrra.

(5) Taotluse või taotleja nõuetele mittevastavuse korral või puuduste kõrvaldamata jätmise korral teeb RTK taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise ja rahuldamata jätmise otsuse.

§ 12. Taotluse hindamine

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste järjestamiseks hinnatakse neid määruse lisas 1 esitatud hindamiskriteeriumide alusel. Hindamiskriteeriumide eest antavad punktid ümardatakse täpsusastmega kaks kohta pärast koma ja liidetakse kokku.

(2) Hindamise tulemusena reastatakse taotlused punktide kogusummade põhjal pingeritta.

§ 13. Taotluse rahuldamine

(1) RTK teeb taotluse rahuldamise otsused § 12 lõike 2 kohaselt koostatud pingerea alusel.

(2) Võrdsete punktide kogusummaga taotluste korral eelistatakse taotlust, millega kaasneb keskvalitsuse kasutuses oleva pinna suurem summaarne aastane energiasääst. Võrdsete punktide kogusummaga taotluste korral, millega kaasneb keskvalitsuse kasutuses oleva pinna võrdne summaarne aastane energiasääst, eelistatakse taotlust, millise puhul väheneb keskvalitsuse kasutuses oleva energiatõhususe miinimumnõuetele mittevastava pinna suurus rohkem.

(3) RTK võib teha taotluse rahuldamise otsuse edasilükkava tingimusega riigieelarve vastuvõtmiseni Riigikogus, kui projekti elluviimiseks on vaja, et taotleja teeks kulusid, milleks nähakse rahalised vahendid ette riigieelarves.

(4) Taotluse rahuldamise otsus tehakse taotlejale elektrooniliselt teatavaks viivitamata pärast otsuse tegemist.

(5) Kui pärast taotluste rahuldamise otsuste tegemist tekib toetuse jääk, teavitab RTK pingereas esimest väljapoole rahastamise mahtu jäänud taotlejat taotluse rahuldamise võimalusest.

(6) Kui lõike 5 alusel rahastamisele kuuluva taotluse summa ületab toetuse jagamisel otsustamiseks vaba raha jääki, on RTK-l õigus pidada taotlejaga läbirääkimisi taotletava summa ja taotluses sisalduvate tegevuste vähendamise või taotleja omafinantseeringu kasutamise üle, arvestades pingerea aluseks olevate hindamiskriteeriumide sisendväärtuste muutumist ja sellest tulenevat pingerea võimalikku muutumist.

§ 14. Taotluse rahuldamise otsus

Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) toetuse saaja nimi, aadress ja registrikood;
- 4) projekti nimetus;
- 5) hoone, millega seotud tööde toetamist taotletakse, asukoht;
- 6) toetuse maksimaalne summa;
- 7) projekti elluviimise periood;
- 8) vaidluste lahendamise kord;
- 9) muud tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks ja järelevalve teostamiseks.

§ 15. Taotluse rahuldamata jätmise otsus

(1) RTK teeb pärast taotluste hindamist taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotluse hindamisel selgub, et taotlus ei vasta nõuetele, taotluses on esitatud valeandmeid või ilmnevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei oleks saanud nõuetele vastavaks tunnistada;
- 2) taotlus jääb taotluste hindamisel moodustunud pingereas väljapoole taotluste rahastamise eelarvet;
- 3) toetuse taotleja loobub toetusest.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) toetuse taotleja nimi, aadress ja registrikood;
- 4) projekti nimetus;
- 5) hoone, millega seotud tööde toetamist taotletakse, asukoht;
- 6) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 7) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 8) otsuse vaidlustamise kord.

(3) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse taotlejale elektrooniliselt teatavaks viivitamata pärast otsuse tegemist.

5. peatükk

Toetuse maksmise tingimused

§ 16. Toetuse maksmine

(1) Toetuse maksmise eelduseks on taotluse rahuldamise otsus vastavalt §-le 14 ja kulude abikõlblikkus vastavalt §-le 5. Kulu on toetuse maksmiseks abikõlblik, kui see on tekkinud.

(2) Toetuse saaja esitab toetuse väljamaksmiseks elektroonilise taotluste esitamise keskkonna kaudu maksetaotluse koos toetatava tegevuse toimumist tõendava dokumendiga. Kui hoone ei kuulu riigile, tuleb maksetaotlusele lisada ka toetatava tegevuse eest tasumist tõendav dokument.

(3) Toetus makstakse välja vastavalt taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetuse summale, kuid mitte rohkem, kui on tegelikud kulud.

(4) Kui toetuse maksetaotluse menetlemisel ilmneb maksetaotluses puudus, mida on võimalik määratud tähtaja jooksul kõrvaldada, määrab RTK puuduse kõrvaldamiseks tähtaja.

(5) Toetust võib välja maksta ühe maksega (lõppmakse) või osade kaupa (vahemaksed ja lõppmakse).

(6) Vahemaksete tegemise tingimused on järgmised:

- 1) vahemakseid ei tehta sagedamini kui üks kord kvartalis;
- 2) vahemakse suurus ei ületa maksetaotluse koostamise ajaks tehtud abikõlblike kulude suurust.

(7) Lõppmakse tehakse pärast projekti elluviimist ja lõpparuande kinnitamist. Lõppmakse suurus ei või olla väiksem kui kümme protsenti toetuse kogusummast. Lõppmakse maksetaotlusele peab taotleja lisama lõpparuande.

(8) RTK menetleb maksetaotlust, sealhulgas koos lõppmakse maksetaotlusega esitatavat lõpparuannet, kuni 20 tööpäeva. Kui maksetaotluse menetlemisel avastatakse ebatäpsusi, teatatakse sellest viivitamata toetuse saajale ja määratakse puuduste kõrvaldamiseks kuni kümne tööpäevane tähtaeg, sealjuures pikeneb maksetaotluse menetlemise tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks antud aja võrra.

§ 17. Toetatava tegevuse toimumist tõendav dokument ja maksmise eelduseks olev tulemus

Toetatava tegevuse toimumist tõendav dokument on toetuse taotluses märgitud tööde kohta koostatud ja allkirjastatud tehtud tööde üleandmise ja vastuvõtmise akt, millel on märgitud tehtud tööde loetelu koos maksumustega.

6. peatükk

Toetuse saaja kohustused ja toetusele viitamine

§ 18. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud projekti ellu viima vastavalt tema esitatud taotlusele, taotluse rahuldamise otsusele ja õigusaktidele, sealhulgas:

- 1) küsima riigihanke korral, mille eeldatav maksumus jääb alla lihthanke piirmäära, kirjalikult kolm võrreldavat hinnapakumust piisava kvalifikatsiooniga ettevõtjatelt ja esitama saadud hinnapakumused nende küsimist tõendavate dokumentidega RTK-le koos sõlmitud hankelepinguga;
- 2) teostama lihthanke piirmäära ületavad projektiga seotud riigihanked läbi riigihangete registri;
- 3) vältima olukorda, kus tema tehingupartnerit (töövõtja/tarnija vms) võib pidada mingil põhjusel (sugulus ja hõimlus, seotus juriidiliste isikute kaudu vms) seotuks toetuse saaja või tema projektiga seotud ametiisikuga, ning sellise olukorra ilmnemisel teavitama sellest viivitamata RTK-d;
- 4) esitama RTK-le hankelepingu viivitamata pärast selle sõlmimist;
- 5) kui keskvalitsus on hoones üürnik, siis hoidma hoonet keskvalitsuse kasutuses vähemalt viis aastat projekti lõppemisest arvates, seejuures ei või tõsta üürilepingu kehtivuse lõpuni keskvalitsuse üürimakseid johtuvalt projektiga kaasnevatest, kuid toetusega kaetud kuludest;
- 6) võimaldama RTK nimetatud isikutel enne projekti teostamist, projekti elluviimise ajal ning viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates tutvuda kõigi toetuse saaja valduses olevate projektiga seotud dokumentidega, sealhulgas raamatupidamis- ja finantsdokumentidega, millel on RTK hinnangul tähtsust toetuse nõuetekohase kasutamise hindamisel, ning tagama rakendusüksusele õiguse toetuse saajaga samadel alustel tutvuda tööde teostaja dokumentidega;
- 7) võimaldama RTK-l ja tema nimetatud isikutel tutvuda projekti elluviimisega ning pärast elluviimist projekti tulemiga kohapeal;
- 8) teavitama RTK-d viivitamata asjaoludest, mille tõttu taotluses esitatud andmed ei ole enam täielikud või õiged;
- 9) teavitama viivitamata RTK-d, kui ta on saanud, taotlenud või taotleb käesoleva projekti rakendamisel seotud kulude katmiseks toetust mõnest teisest allikast;
- 10) säilitama toetuse kasutamise seotud dokumente vähemalt viis aastat projekti lõppemisest arvates või riigiabi ja vähese tähtsusega abi saamisel kümme aastat abi saamisest arvates;
- 11) teavitama viivitamata RTK-d projekti elluviimise ajal ja viie aasta jooksul projekti lõppemisest arvates kõigist asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti elluviimist või toetuse saaja võimet täita asja säilitamise, sihtotstarbelise kasutamise ning taotluses nimetatud eesmärkide saavutamise kohustust (näiteks riigihangete vaidlustused, kohtumenetlus, tegevuse peatamine, majandusraskused, likvideerimine, ümberkujundamine jms);
- 12) tagastama tagastamisele kuuluva toetuse tähtaegselt.

§ 19. Toetusele viitamine

Projektiga seotud ehitustööde ajal tuleb projektipiirkonda üles panna töödest informeeriv tahvel, millel peab olema vähemalt:

- 1) projekti nimetus;
- 2) tööde teostaja;
- 3) tööde valmimise tähtaeg;

- 4) lisainfo sõnastuses „Rekonstrueerimist toetatakse moderniseerimisfondist”;
- 5) Rahandusministeeriumi ja RTK logo.

7. peatükk

Lõpparuande esitamine

§ 20. Toetuse kasutamisega seotud teabe, dokumentide ja aruannete esitamine

- (1) Toetuse saaja esitab RTK-le projekti lõpparuande hiljemalt toetuse otsuses määratud projekti elluviimise perioodi lõppkuupäeval.
- (2) Lõpparuanne esitatakse elektroonilise taotluste esitamise keskkonna vahendusel.
- (3) Lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:
 - 1) taotluse rahuldamise otsuses sätestatud üldandmed projekti kohta, sealhulgas toetuse saaja projekti nimi, projekti number ja hoone asukoht;
 - 2) andmed projekti elluviimise kohta, sealhulgas tehtud tööd ja tegevused, riigihanked, väljamaksed ning eesmärkide täitmine;
 - 3) andmed projektile tehtud toetuse väljamaksete kohta;
 - 4) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta, allkiri ja aruande esitamise kuupäev.

8. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja toetuse tagasinõudmine

§ 21. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

- (1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse RTK algatusel või toetuse saaja elektroonilise taotluste esitamise keskkonna vahendusel esitatud sellekohase avalduse alusel.
- (2) RTK võib erandkorras pikendada taotluse rahuldamise otsuses nimetatud projekti elluviimise perioodi kuni 12 kuud, kuid mitte hilisemaks, kui kaks kuud enne atmosfääriõhu kaitse seaduse § 165¹ lõike 5 alusel kehtestatud määruses sätestatud moderniseerimisfondi raha kasutamise perioodi lõppu.
- (3) RTK-l on õigus keelduda toetuse saaja esitatud taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitav muudatus:
 - 1) ei ole kooskõlas projekti sisu ja eesmärkidega või seab kahtluse alla projekti oodatava tulemuse saavutamise;
 - 2) ei ole kooskõlas käesolevas määruses esitatud nõuetega;
 - 3) seab kahtluse alla projekti tegevuste lõpetamise hiljemalt §-s 4 või § 21 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks.
- (4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab RTK üldjuhul 30 kalendripäeva jooksul vastavasisulise taotluse RTK-le esitamisest arvates.

§ 22. Toetuse tagasinõudmine

(1) RTK võib teha taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja toetuse tagasinõudmise otsuse sõltuvalt rikkumise raskusest, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud – kuni 100 protsenti väljamakstud toetusest;
- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata taotluse rahuldamise otsuses toodud tingimuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust – kuni 100 protsenti väljamakstud toetusest, mis on kasutatud mitteabikõlblike kulude eest tasumiseks;
- 3) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või õigusaktides, sealhulgas §-s 18 sätestatud, või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel – kuni kümme protsenti määratud toetusest igakordse rikkumise kohta;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärkide saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud – kuni kümme protsenti määratud toetusest igakordse rikkumise kohta;
- 5) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata – kuni kümme protsenti määratud toetusest;
- 6) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta – kuni 100 protsenti väljamakstud toetusest;
- 7) keskvalitsus lõpetab hoone kasutamise hoone omaniku algatusel enne taotluses märgitud lepingu või kinnituse tähtaja möödumist – kuni 100 protsenti väljamakstud toetusest;
- 8) keskvalitsus lõpetab hoone kasutamise omal algatusel enne taotluses märgitud lepingu või kinnituse tähtaja möödumist ja hoone omanik annab enne nimetatud tähtaja möödumist hoone üürile keskvalitsusse mittekuuluvale üksusele – kuni 50 protsenti väljamakstud toetusest.

(2) Toetuse saaja peab otsuses nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetuse tagasi maksma 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast alates.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsusega võib kõigil lõikes 1 nimetatud juhtudel otsustada toetuse veel välja maksmata summa jätta välja maksmata.

(4) Rikkumiseks ei loeta projekti muutuseid, mille tulemusel taotluses toodud aastane summaarne energiasääst ei vähene.

9. peatükk **Vaidemenetlus**

§ 23. Vaide esitamine ja menetlemine

RTK otsuse või toimingu peale võib esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaide lahendab RTK.

Jaak Aab
Riigihalduse minister

Merike Saks

kantsler

Lisa 1 Taotluste hindamiskriteeriumid

Lisa 2 Pidevaks kasutamiseks ette nähtud siseruumide sisekliima parameetrid ruumide kasutusajal